

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	0714.8.ME1.D12.AP	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Aktuatoryka pneumatroniczna Pneumatic actuators
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Mechatronika
1.2. Forma studiów	Studia stacjonarne / studia niestacjonarne
1.3. Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia inżynierskie
1.4. Profil studiów*	Praktyczny
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr Robert Podsiadły
1.6. Kontakt	rpodsiadly@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Język wykładowy	Polski
2.2. Wymagania wstępne*	Znajomość fizyki w zakresie szkoły ponadpodstawowej oraz wiedza zdobyta na przedmiocie automatyka

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	Wykład – 30h, ćwiczenia – 45h, laboratorium – 15h	
3.2. Miejsce realizacji zajęć	Zajęcia w pomieszczeniach Filii w Sandomierzu	
3.3. Forma zaliczenia zajęć	Wykład: egzamin; ćwiczenia, laboratorium: zaliczenie z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny z użyciem komputera, metoda przypadków, opis, ćwiczenia przedmiotowe	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1. Turner, I., C., Engineering Applications of Pneumatics and Hydraulics, 2nd ed., Routledge, Taylor & Francis Group, London and New York, 2021. 2. Sobczyk, A. i inni, Napęd i sterowanie płynowe. Pneumatyka. Praca zbiorowa, Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, Kraków, 2014.
	uzupełniająca	1. Barber, A., (editor), Pneumatic Handbook, 8th ed., Elsevier Advanced Technology Science Pub CO, 1997. 2. Szellerski, M., W., Układy pneumatyczne w maszynach i urządzeniach, KaBe, Krosno, 2018.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

<p>4.1. Cele przedmiotu</p> <p>Wykład: C1. Zapoznanie studentów z tematyką z zakresu budowy i działania podstawowych zespołów funkcjonalnych i układów elektropneumatycznych oraz pneumatronicznych.</p> <p>Ćwiczenia, laboratorium: C1. Kształtowanie u studentów umiejętności projektowania aktuatorów pneumatronicznych dla urządzeń i systemów mechatronicznych.</p>
<p>4.2. Treści programowe</p> <p>Wykład (30 h)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do pneumatyki i termodynamiki gazów doskonałych i rzeczywistych. 2. Podstawowe wiadomości o napędach pneumatycznych i gazach roboczych. 3. Analiza ruchów i obciążeń. 4. Wybór rodzaju napędu i sterowania. 5. Zespoły wykonawcze aktuatoryki elektropneumatycznej i pneumatronicznej i ich struktura. 6. Problem ściśliwości gazów w instalacjach pneumatycznych. 7. Zespoły zasilające aktuatoryki elektropneumatycznej i pneumatronicznej. 8. Sprężarki i siłowniki. 9. Akumulatory pneumatyczne. 10. Przekładnie pneumatyczne. 11. Mechanizmy podnoszenia, wysięgu, obrotu i teleskopowania. 12. Zespoły sterujące aktuatoryki elektropneumatycznej i pneumatronicznej. Zawory. 13. Sterowanie i regulacja dławieniowa i objętościowa. 14. Charakterystyka podstawowych zespołów wykonawczych aktuatoryki pneumatronicznej. 15. Zasady konstruowania aktuatorów elektropneumatycznych i pneumatronicznych. <p>Ćwiczenia (45 h)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ogólne zasady projektowania układu pneumatycznego. 3. Wprowadzenie do pneumatyki. 4. Pneumatyka instalacji gazowych.

5. Termodynamika gazów. Ścisłość.
6. Straty w instalacjach gazowych.
7. Efekty ścisłości gazów.
8. Analiza ruchów i obciążeń projektowanych urządzeń..
9. Zespoły wykonawcze aktuatoryki elektropneumatycznej i pneumatycznej i ich struktura.
10. Zespoły zasilające aktuatoryki elektropneumatycznej i pneumatycznej.
11. Podstawowe wiadomości o napędach pneumatycznych i gazach roboczych.
12. Wybór rodzaju napędu i sterowania.
13. Sprężarki i siłowniki.
14. Akumulatory pneumatyczne.
15. Przekładnie pneumatyczne.
16. Mechanizmy podnoszenia, wysięgu, obrotu i teleskopowania.
17. Analiza działania aktuatorów pneumatycznych w układach wykonawczych drogowych robotów firmy Caterpillar (na podstawie dokumentacji dostawcy).
18. Zespoły sterujące aktuatoryki elektropneumatycznej i pneumatycznej. Zawory, mikrozawory, dławiki.
19. Sterowanie i regulacja dławieniowa i objętościowa.
20. Elektroniczna kontrola parametrów pracy urządzeń mechatronicznych.
21. Kontrola ciśnień, temperatury, naprężeń i obciążeń.
22. Charakterystyka podstawowych zespołów wykonawczych aktuatoryki pneumatycznej.
23. Pneumatyczne układy wspomagania kierownicy w pojazdach samochodowych.
24. Elektropneumatyczne lotnicze układy wykonawcze w dronach.
25. Zasady konstruowania aktuatorów elektropneumatycznych i pneumatycznych.
26. Kolokwium zaliczeniowe.

Laboratorium (15 h)

1. BHP na zajęciach laboratoryjnych
2. Podstawowe wiadomości o napędach pneumatycznych i gazach roboczych.
3. Sprężarki i siłowniki. Charakterystyki podzespołów automatyki.
4. Pomiar ciśnienia sprężania, akumulatory pneumatyczne.
5. Straty w instalacjach gazowych.
6. Przekładnie pneumatyczne, dobór układu zasilania powietrzem.
7. Zaliczenie laboratorium.

4.3. Przedmiotowe efekty uczenia się

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
w zakresie WIEDZY:		
W01	Posiada wiedzę w zakresie podstaw automatyki i robotyki, teorii sterowania oraz technologii MEMS, potrzebną do analizy i implementacji układów mechatronicznych.	M1P_W04
W02	Posiada wiedzę w zakresie konstrukcji maszyn, wytrzymałości, zagadnień cieplnych, mechaniki ciągłej i dyskretniej, konieczną do analizy prostych zagadnień inżynierskich.	M1P_W06
W03	Ma wiedzę w zakresie istoty działania oraz budowy złożonych, zintegrowanych układów mechaniczno-elektroniczno-informatycznych oraz w zakresie wdrażania innowacyjnych rozwiązań mechatronicznych.	M1P_W07
W04	Posiada wiedzę w zakresie projektowania i wytwarzania prostych urządzeń mechatronicznych.	M1P_W09
W05	Zna problemy diagnostyki, kontroli i pomiarów układów mechatronicznych w zakresie wybranej specjalizacji.	M1P_W10
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:		
U01	Potrafi ocenić istniejące rozwiązania układów mechatronicznych, mechanicznych, elektronicznych i sterujących ich funkcjonowanie, przydatność i możliwość zastosowania dla konkretnego systemu.	M1P_U01
U02	Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty empiryczne takie jak pomiary, symulacje komputerowe, interpretować uzyskiwane na ich podstawie wyniki i wyciągać konstruktywne wnioski. Potrafi zidentyfikować oraz wykonać specyfikację w zakresie inżynierskim prostych zadań z zakresu mechaniki, elektroniki, informatyki, oraz dobrać odpowiednie materiały oraz na podstawie wyników wyciągać konstruktywne wnioski.	M1P_U03
U03	Potrafi określić parametry i cechy pożądane elementów mechatronicznych i opracować technologię konstruowania i wytwarzania prostego układu mechatronicznego.	M1P_U04
U04	Potrafi posługiwać się wykresami, tablicami i innymi źródłami informacji technicznej; potrafi stosować dostępne programy inżynierskie do analizy danych oraz do projektowania i pomiarów.	M1P_U13
U05	Stosuje zasady BHP w środowisku pracy, potrafi zorganizować pracę w sposób bezpieczny dla siebie i zespołu.	M1P_U19
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		
K01	Rozumie potrzebę i zna możliwości ciągłego dokształcania się – podnoszenia kompetencji zawodowych, osobistych, społecznych w karierze zawodowej inżyniera mechatronika.	M1P_K01
K02	Jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej inżyniera mechatronika od siebie i otoczenia zawodowego, do dbałości o dorobek i tradycje zawodów technicznych związanych z szeroko rozumianą mechatroniką.	M1P_K03

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się

Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+/-)																				
	Egzamin ustny*			Kolokwium*			Projekt*			Aktywność na zajęciach*			Praca własna*			Praca w grupie*			Sprawozdania z lab.		
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć		
	W	C	L	W	C	L	W	C	L	W	C	L	W	C	L	W	C	L	W	C	L
W01 - W03	+	-	-	-	+	-	-	-	-	+	-	-	+	-	-	+	+	-	-	+	
U01 - U04	+	-	-	-	+	-	-	-	-	+	-	-	+	-	-	+	+	-	-	+	
K01 - K02	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+	-	-	+	+	-	-	-	

*niepotrzebne usunąć

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
Wykład (W) *	3	50-65% ogólnej liczby punktów do zdobycia na egzaminie pod warunkiem uzyskania zaliczenia z ćwiczeń i laboratorium
	3,5	66-70% ogólnej liczby punktów do zdobycia na egzaminie pod warunkiem uzyskania zaliczenia z ćwiczeń i laboratorium
	4	71-80% ogólnej liczby punktów do zdobycia na egzaminie pod warunkiem uzyskania zaliczenia z ćwiczeń i laboratorium
	4,5	81-85% ogólnej liczby punktów do zdobycia na egzaminie pod warunkiem uzyskania zaliczenia z ćwiczeń i laboratorium
	5	Powyżej 85% ogólnej liczby punktów do zdobycia na egzaminie pod warunkiem uzyskania zaliczenia z ćwiczeń i laboratorium
Ćwiczenia (C)*	3	50-65% ogólnej liczby punktów do zdobycia za kolokwium zaliczeniowe oraz aktywność studenta na 50-65% zajęć
	3,5	66-70% ogólnej liczby punktów do zdobycia za kolokwium zaliczeniowe oraz aktywność studenta na 66-70% zajęć
	4	71-80% ogólnej liczby punktów do zdobycia za kolokwium zaliczeniowe oraz aktywność studenta na 71-80% zajęć
	4,5	81-85% ogólnej liczby punktów do zdobycia za kolokwium zaliczeniowe oraz aktywność studenta na 81-85% zajęć
	5	Powyżej 85% ogólnej liczby punktów do zdobycia za kolokwium zaliczeniowe oraz aktywność studenta na więcej niż 85% zajęć
Laboratorium (L)	3	50-65% ogólnej liczby punktów do zdobycia za ćwiczenia laboratoryjne i sprawozdania
	3,5	66-70% ogólnej liczby punktów do zdobycia za ćwiczenia laboratoryjne i sprawozdania
	4	71-80% ogólnej liczby punktów do zdobycia za ćwiczenia laboratoryjne i sprawozdania
	4,5	81-85% ogólnej liczby punktów do zdobycia za ćwiczenia laboratoryjne i sprawozdania
	5	Powyżej 85% ogólnej liczby punktów do zdobycia za ćwiczenia laboratoryjne i sprawozdania

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/	90	60
Udział w wykładach	30	20
Udział w ćwiczeniach i laboratorium	43/15	28/10
Udział w egzaminie/kolokwium zaliczeniowym	2	2
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/	60	90
Przygotowanie do wykładu	10	20
Przygotowanie do ćwiczeń, laboratorium	25	35
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium	25	35
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	150	150
PUNKTY ECTS za przedmiot	6	6

*niepotrzebne usunąć

Przyjmuję do realizacji (data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....